

Vrijheid van meningsuiting

Thema: Omgaan met media

Iedereen heeft vrijheid van meningsuiting. De mening van iemand anders is belangrijk. Maar het kan lastig worden wanneer iemand anders een totaal andere mening heeft. In deze les leren de studenten over vrijheid van meningsuiting op de werkvloer. Ook worden ze zich bewust van wat vrijheid van meningsuiting voor hen betekent.

Werkproces 3

Vakkennis en vaardigheden

- Draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan professionals.
- Houdt effectief rekening met ethische aspecten en belangen van collega's en patiënten/ cliënten bij het gebruik van (nieuwe) mediatoepassingen.

Benodigheden

[Padlet](#) of [mentimeter](#)

Leerdoelen

- De student kan twee manieren benoemen waarin het thema 'vrijheid van meningsuiting' binnen de stageorganisatie een rol speelt.
- De student kan het begrip vrijheid van meningsuiting uitleggen in eigen woorden.
- De student kan zijn eigen mening vormen over vrijheid van meningsuiting.

Kennisblok

Wat is vrijheid van meningsuiting? Mag je met dit grondrecht maar alles roepen wat je vindt? Mag je de Koningin uitschelden voor hoer? Of een heilig boek achterlijk noemen?

Het College voor de rechten van de mens deed in 2016 [onderzoek](#) naar mensenrechten in de zorg. Ze hebben bijvoorbeeld uitgezocht hoe het zit met mensenrechten in de ouderenzorg. Als zorgverlener kom je dagelijks voor keuzes te staan waarbij de mening van de patiënt of cliënt misschien niet overeenkomt met de werkwijze van de zorginstelling. Wat doe je bijvoorbeeld wanneer iemand niet elke dag gewassen wil worden? Respecteer je iemand zijn mening of volg je

de regels van de zorginstelling? En wat doe je wanneer een ouder ervan overtuigd is het inenten van een kind tegen zijn of haar religie ingaat?

Maar ook jouw mening als zorg- of hulpverlener doet ertoe. Wat vind je er bijvoorbeeld van dat patiëntenfederatie Nederland een [zorgkaart](#) heeft ontwikkeld waarop de waardering van zorginstellingen en zorgverleners wordt weergegeven? Deze waardering wordt geschreven door een patiënt of cliënt.

De mening van een ander is belangrijk, maar kan in sommige situaties ook ingewikkeld zijn. Elke Nederlander heeft het recht om zijn mening te geven. Dat iedereen dit recht heeft, komt omdat de vrijheid van meningsuiting is opgenomen in de grondwet. In artikel 7 van de grondwet 'Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.'

Dit wil niet zeggen dat je zomaar alles kan zeggen. In dezelfde wet staat namelijk ook: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.' (artikel 1).

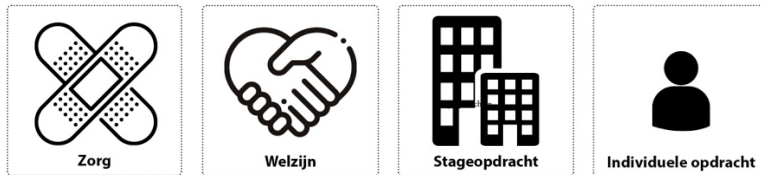
Laat de studenten via [Mentimeter](#) of [Padlet](#) in eigen woorden opschrijven wat vrijheid van meningsuiting voor hen persoonlijk betekent. Bespreek de antwoorden klassikaal. Vraag vervolgens aan de klas om de term uit te leggen aan de hand van een voorbeeld wat kan voorkomen in de beroepspraktijk. Hierbij kan je ervoor kiezen om de studenten te laten zoeken naar voorbeelden of om ze een voorbeeld te laten verzinnen. Bespreek ook deze antwoorden na afloop klassikaal.

Bronnen:

- Als zorgprofessional. Mensenrechten 2016. Geraadpleegd via: <https://www.mensenrechten.nl/nl/als-zorgprofessional>
- De Nederlandse Grondwet, artikel 1. Geraadpleegd via: https://www.denederlandsegrondwet.nl/id/vkugbqvds5wg/artikel_1_gelijke_behandeling
- Zorgkaart Nederland. Patiëntenfederatie Nederland. Geraadpleegd via: <https://www.zorgkaartnederland.nl>

Opdrachten

Opdracht 1

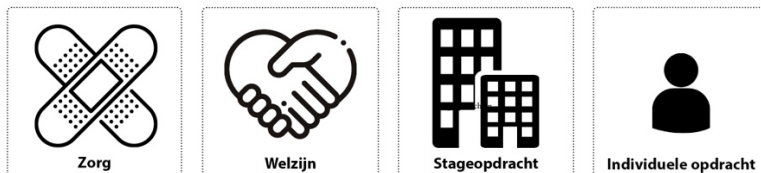

De vrijheid van een persoon kan worden beperkt wanneer iemand gedwongen wordt opgenomen. Zoek uit wat een gedwongen opname precies betekent en noteer welke vrijheden een patiënt of cliënt wordt ontnomen. De [website](#) van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kan daarbij helpen.

Extra vragen:

- Komt een gedwongen opname voor binnen het bedrijf waar je nu stageloopt?
- Vraag bij je stagebedrijf op waar werknemers zich aan moeten houden bij een gedwongen opname. Wat betekent de vrijheid van meningsuiting bij een gedwongen opname?

Opdracht 2

Deze opdracht kan ook uitgevoerd worden binnen het stagebedrijf van de student.

Interview minstens drie collega's uit jouw eigen sector over vrijheid van meningsuiting. Wanneer je nog niet ergens stageloopt, kun je een organisatie uit de sector van jouw opleiding benaderen.

Stel hen de volgende vragen:

- Wat betekent vrijheid van meningsuiting voor jou?
- Zijn er situaties geweest op werk waarbij deze vrijheid voor een patiënt of cliënt tijdelijk niet gold? Waarom niet? Wat heb je in die situatie gedaan? Wat heb je geleerd van die situatie?
- Zijn er situaties geweest op werk waarbij je eigen vrijheid van meningsuiting tijdelijk niet gold? Waarom niet? Wat heb je in die situatie gedaan? Wat heb je geleerd van die situatie?

Verzamel de antwoorden en koppel het geheel terug naar de docent in de vorm van een verslag.

Opdracht 3

Per sector zijn er afspraken gemaakt over de vrijheden van een patiënt of cliënt. Deze afspraken zijn vastgelegd in protocollen:

- Vrijheden in GGZ-instellingen
- Vrijheden in een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking
- Vrijheden in een verpleeghuis

Lees een van de bovenstaande protocollen en beoordeel vervolgens of de vrijheid van meningsuiting van cliënten of patiënten genoeg naar voren komt. Is de vrijheid die wordt omschreven in de grondwet gelijk aan het protocol dat je leest? Laat weten of jij tekst zou willen veranderen of toevoegen.

Extra:

Besprek het protocol binnen het stagebedrijf. Vraag aan collega's of zij het protocol kennen en hoe zij het gebruiken. Is het voor hen werkbaar?